

Déli Hírlap

Előfizetési árak: Temesvároft és vidéken házhoz kézbesítve havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Kulföldön havonként 90 lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami szállítások és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

**GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP**
FELMÉRÉS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvároft és vidéken házhoz kézbesítve havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Kulföldön havonként 90 lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami szállítások és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / VASÁRNAP / FEBRUÁR 5 ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 28 SZÁM

Piszkos

államok szennyes áradata hőmpög felénk abból a könyvből, mely ost jelent meg a csehszlovákiai Pönyben és amelynek szerzője magyar hangzású neve ellenére a magyar kisebbségi ügy áruló közé sorolt. Erdély Jenő dr. a neve annak gyászmagyarnak, aki történelmisítő eszméit a magyarság az utódállamokban és Magyarországon című tanulmányában fektette le. Nem esalódunk, ha a könyv megjelentése mögött a prágai kormánypropagandaosztályát sejtjük, mely nyilvánosan az utóbbi hónapokban igen énk tevékenységet fejt ki és nagy pénzösszegeket áldoz annak bizonyítására, hogy a kisebbségeknek Csehszlovákia valóságos eldorádója. A prágai kormány volt az, amely nemcsak menedékjogot adott a magyarországi politikai menekülteknek, hanem könnyű megélhetési lehetőségek nyújtásával valósággal az országba lesgette az emigránsokat. A vendégeretert természetesen nem jár ingyen. Ara ennek a magyarság elleni propagandában való részvétel. Ezek a bérenceknek egyike. A magyarság az utódállamokban és Magyarországon című pamflet szerzője is. Hogy foglalkozunk ezzel a nyomtatványval, annak oka elsősorban az, hogy árasztották vele Romániát is és a történelmet meghamisító hazugságai alkalmas a lelkek megfertőzésére. Lazulnak és denunciók, gonyolódik a kultúrból átmentett szent hagyományon, tagadja, hogy magyarok bármikor léteztek volna, mert az a »legfőbb néhány ezer család« vagy továbbvonult vagy elpusztult. Hogy magyar nemzet mégis volt, hogy ma is van, sőt annyian vannak magyarok, hogy az összes utódállamokba is utott néhány millió. ennek magyarázatával azonban adósunk maradt. Amint hogy semmitsem magyaráz, hanem csak tudatosan ferdit és vádaskodik. Erőszakos magyarosításról és vszázados nemzeti elnyomatásról beszél, de elfelejti, ha a magyarok tényleg tüzzel-vassal igyekeztek volna a nemzetiségeket nyelvüktől megfosztani, akkor ma nem igen beszélhetne csehszlovák nemzetről, Erdély bérei között pedig ma esupa elmagyarosított román élne, a szászokról nem is szólva. Amit a háboru kitérésének alkáról mond, az olyan naivitás, amelynek bornirtságáról akármelyik elemista felvilágosíthatná. A békeszerződésekről való elfeledtetése pe-

dig egyenesen kacagtató lenne. ha célzata nem volna olyan mélységesen elszomorító és felháborító egyben. Nem látja, vagy nem akarja látni azt a borzalmas gazdasági lecsúszást, mely valamennyi európai államban bekövetkezett, csukott szemmel halad el a gazdasági küzködések mellett, melyek valamennyi piacot jellemzik. A legtokéletebb hollandza, ahogyan a békeszerződések revíziójára irányuló mozgalmat a nők halesontos fűzőjével hozza kapcsolatba, a magyar irredentát pedig a holsevista internacionáléval. Cáfolja

Masarykot, letorkolja Benest, semmit se veszi Hodzsa Milánt, egy célt ismer, egy irányt követ: bepiszkolni a multat, dicsőíteni a jelent és a kisebbségi sorsban élő magyarságot meggyőzni arról, mennyivel jobb dolga van és mennyivel rózsásabb jövő vár rá, ha lemond mindenről, ami magyarrá teszi. Végeredményben megállapítja, hogy »a mai Magyarország mintegy nyolcemillió főnyi lakosságából alig hat-hét százalék az, melynek érdeke a hön óhajtott nagy változás. Ha pedig bekövetkeznék a jelenleg nem magyar uralom alatt

álló utódállambeli területek visszaesatolása Magyarországhoz, sok ezer olyan utódállambeli magyar ekszisztencia dölne romba, melyet az elmúlt tíz esztendő folyamán munkával és szorgalommal megteremtteni sikerült.« És árulással felejtette el hozzátenni. Hangzatos érmekkel, csillogó papirosba csomagolt hazugságokkal ma már nem sikerül félrevezetni a kisebbségi sors csapásai által megéződött magyarságot. A megfizetett selmának ajtót mutatunk és erőlyesen felszólítjuk, hogy kimeljen meg moeskos névjegytől is.

Hatvany pardont kért

Irtta: Fekete Tivadar

I.
... „Bocsánatot kérek mindenkitől, akiket nemzeti önértékben megsértettem“ ... Ott áll a hosszú báró, zsakettben, sápadtan, reménykedve és megcsukló, diákos gyávasággal, mint a szigorlaton egy raplis tanár előtt a másfélszemeszteres egyetemi ifju. Felelni kell magyar hazaszeretéből. Töreky professzor ur szigorú ember, mord és türelmetlen, ha nem a kérdésre felelnek. Töreky tanár ur nem barátja az Egyéniségnek és a Hosszu Mondatoknak. A második kérdésnél látja már, hogy Hatvany meg fog bukni. Részben, mert nem tudja felmondani a leckét, másrészt, némi lámpalázzal küzd és különben is hatszázhusz hold földje van.
Szigoru tanároknál nem előny, hogy valaki báró és időközben katolikus lett. Általában véve: talán az egész vizsgai eredmény nem lett volna ilyen szerencsétlen, ha a vádolt véletlenül egész egyszerűen csak Deutsch és valóban emigráns újságíró a „Mult“-nál és nem a „Jövő“-nél. A diáknak tudnia kellett volna az egész rémes anyagot, báró Giesslől Kun Béláig és Garami Ernőtől Prónayig, minden évszámokat, adatokat, csaták napját és királyok bukását, ahelyett ő — mert talán jobban tudta a litteraturát — Gyulai Párlól beszélt, Ady Endréről, s arról, hogy Bródy Sándort hogy olvasta fel a váradi Szigligeti színházban. Ami még a történelemből maradt volna, azt idegbetegen és gyáván eldadogta. S amikor csakugyan felelnie kellett volna bizonyos sovén érzelmek felől, kiderült, hogy nem volt ott az előadáson és az elnök hiába kereste az akták között a papa, vagy az orvos

igazolványát, hogy Lajos fiam a mai órán influenza és akut gyomorhurut miatt nem jelenhetett meg.
Hatvanynak igazolatlan órai voltak a hazaszeretéből. Elköbörgött a Nyugathoz, a karzatra, mindenféle lázadó poétákat támogatót és eltévedt a hatvani cukorgyár és az irodalom között.
II.
Eltévedt, hazajött és pardont kért. Azt hitte, hogy a Töreky-tanács is csupa dilettáns litterary-gentlemanból áll. Idegletére hivatkozott, holott a freudi szemszög még nem vonult be a magyar B. T. K. tételes paragrafusai közé. A Werbőczy Tripartituma a keresztény magyar nemessel szemben még ridegebb, mind az izraelitával, vagy a pórral szemben. Noblesse oblige. A Deutsch nem tudta, hogy mi illik a Hatvanyhoz és most a Hatvanynak bűnhődni kell a Deutschért. Az író nem tudta, hogy a politikusnak nem lehet tévedésekért pardont kérni, hanem csak konzekvenciákat szabad levonnia. A politikus nem tudta, hogy a Töreky-tanács előtt az irodalom nem enyhítő körülmény. Vártuk, hogy az exhibitivista báró most kitünteti magát. Végre egy alkalom, amikor nem a vidéki provincia Szigligeti színházában, hanem Európa politikai arénájában és a magyar közélet porondján futtatott volna, zengő hallalikkal és szeszélyes írói fantáziák elragadó galopjával, előkelően hisztériás lasszóit kidobva mindenki felé, aki figyelte ezt a pert. Minden mártírságban — nem hst évben, hanem akasztófákban is — van valami rokonszenves. Marie Antoinette fellépett a guillotina, véletlenül a könyező hóhér lábára taposott és fejlehajtván kért erre

pardont. Nem a néptől. Nem a hóhértől. A tévedésért, hogy a lábára lépett valakinek. S aztán végtében és tragédiájában is finom stílusu királynői fejt odahajította a lenyakaláshoz. Ez a pardon, ez pardon. Minden histórián, minden állami berendezkedéseken és minden forradalmakon át élni fog és bezengi gráciájával, fölyélnél és ihletével a multat a mát és aholnapot. Mert pardon, de a pardonról van szó.
Hogy hogyan hangzik? Hogy van e benne önérték? Művész mondhat királynői mondat és királynő kérhet művészi bocsánatot. De a politikus, aki nem a bitó lábára lépett, hanem azt hitte, hogy csak néhány felelőtlen elem tyukszemét taposta le, egy egész nemzet szénvedt és vérző drámáját gázolta keresztül. Elhiszem, hogy ezt ő tényleg nem érezte. Ezért jött haza.
Csak a pardonnal van baj.
III.
Az író, aki a szavaknak művésze: milyen részeg orkesztert küldhetett volna szét a politikus tévedése miatt! Milyen fájdalmas aranyháfákat zengethetett volna! Milyen zokogásban és milyen büszkeségben gyászoló orgonák szavát üthette volna fel ahhoz a meaculphoz! És ha ebben a szédületben nem is jegyezte volna meg az évszámokat és a csaták napját, de a pardón helyett egy költő és egy diplomata nemes patoszával, belül összeesve, de kívül gerincesen, férfiasan és csengőn, a tébolyig ivelő paroxizmusban így kellett volna beszélnie:
... Én, báró Hatvany Lajos, szénvedtem. Vágytam hazajönni. Hazajöttem. Itt vagyok. Ezt és ezt irtam. Tévedtem. Törvényes bíráim előtt állok. Tudom, hogy nincsen pardon!
De ő ezt nem tudta.
És pardont kért. Olyan kicsi, sivár merkantil-izü, villamos perrontolongsai, cukorhosszi tőzsdei pardont, amiért nem guillotint jár, hanem cella, fel-lebbezzel és semmiségi panasszal, s amiért Székely Ferenc másnap a magyar igazságügyminiszternél vizitálni szokott, mint a börtalpszállítás idején.

18.000 leitől
feljebb kapni!

Csak
SCHUSZTER FERENC
butorgyár és nagyválasztéku raktárában
Korona-utca 14, a 3-as villamos végállomásnál
egy komplett hálószobát tűkörrrel, üveglap-
és teljes felszereléssel, helyben lakásba szállítva.

Nagy tervek

foglalkoztatják a temesvári katolikus társadalmat, mely kulturházat akar építeni, fiúárvaházat és új iskolaépületet szándékozik létesíteni

Temesvár, február 4.

A józsefvárosi plébánián szemben ülök Metzger Márton dr. esperesplébánossal. Az arca valósággal átszellemül, amikor terveiről, szándékairól beszél. Igazi jó pap, aki valóban szívén viseli híveinek lelki és világi ügyeit.

Először a katolikus népszövetség ügye felől érdeklődöm nála. Miért akadt meg ez az akció, amelyet tavaly Temesvárott olyan szépen és lelkesen karoltak fel?

— Dehogyan akadt meg a mozgalom, — mondja, — hiszen a katolikus népszövetségnek már régóta van Temesvárott csoportja. Tavaly, amikor Szilágyi Dózsa premontrai kanonok, a katolikus népszövetség igazgatója Temesvárott járt, arról volt szó, hogy a temesvári csoportot újjászervezzük és pedig akként, hogy minden városrészben külön önálló csoportokat létesítsünk. E tekintetben most a télen át folyt az előkészítő munkálatok.

Szükség van azonban arra, hogy Temesvárott a katolikus népszövetség élén olyan ember álljon, aki nemcsak lelkesedéssel van teli, hanem egyben népszerű is legyen, azonkívül pedig mozgékony, agilis ember is legyen. Mert sajnos, a legtöbb embert annyira leköti a napi gond és a kenyér után való futkosás, hogy alig marad ideje arra, hogy ezzel az ügyvel odaadón foglalkozhassék. Remélem azonban, hogy ez a kérdés is megoldást nyer most hamarosan.

— Mi lenne a katolikus népszövetség legelső célja Temesvárott?

— Természetesen a hitéletet ápolni, a katolikus szellemet ébren tartani tagjai között. Reális célja pedig elsősorban az, hogy megvalósítsa a katolikus kulturházat. Hogy egy katolikus kulturház mit jelent, azt felesleges bőségesen vázolni.

Lenne abban egy nagy terem, melyben előadásokat tartanának, lenne könyvtára, olvasószobája és hajlékot adna valamennyi temesvári katolikus egyesületnek.

Hangsúlyozni kívánom azt is, hogy a katolikus népszövetségben elsősorban katolikusok vagyunk és éppen azért ott nem lehet szó nemzetiségi surlódásról, féltékenykedésről. Eppen így volna ez a katolikus házzal is. Egyformán otthona lesz a magyar, német és más nemzetiségű katolikusoknak. Ami a katolikus népszövetség újjászervezési munkálatait illeti, azok most hamarosan — még februárban — megindulnak és ebből a célból már legközelebb ismét Temesvárra érkezik Szilágyi Dózsa.

Átterelem most a beszédet egy másik katolikus intézményre, a józsefvárosi püspöki leányárvaházra. Bonna a Sándor püspök alapítása ez, ma azonban az alapítvány kamatjai alig fedezik az árvaház egy napi kiadását.

— Az árvaházat — beszéli Metzger dr. esperesplébános, — a szeretet tartja fenn. Falusi iskolás gyermekek évente gyűjtést rendeznek falujukban. Elfogadnak mindennemű élelmiszert és azt kocsival küldik be az árvaházba. Egy kis pénzecske is összegyűl.

Egyszerű parasztasszonyok, akik bejönnek vidékről, be-bekopognak az árvaházba és kosarukban hoznak valamit azzal a kijelentéssel: „a mi árvaházunknak hoztuk”.

Mert ez az árvaház mindnyájunké.

Harminc leányárva lakik benne. Az apácák végtelen szeretettel foglalkoznak velük. Csak az Isten adna annyi anyagi erőt, hogy ezt az árvaházat kibővítsük és hogy melléje egy másikat építhessünk. Mert kellene egy katolikus fiúárvaház is. Mert bizony sok katolikus árva fiú van, akit árvaházba kellene adni, mert ilyen nincsen, kénytelen tulkorán inasnak menni, hogy így a mesternél otthona legyen, vagy pedig idegeneknél hányódik-vetődik. Az árvaház ügyét különben igen előnyösen előmozdította Pacha püspök urnak legutóbbi intézkedése, amellyel megengedte, hogy a hívek évente Mindszentek napján, amikor a temetőket kivilágítják, az árvaház javára gyűjthessenek. Igen szép gondolat, hogy

azon a napon, melyet a halottaknak szentelünk, nem feledkezünk meg azokról a gyermekekről sem, akik szülőik elhalálása folytán árvákká lettek.

A következő tárgya beszélgetésünknek a józsefvárosi katolikus elemi iskola, amelynek magyar és német tagozata van,

— Ha iskoláról beszélek, — nyilatkozik Metzger Márton dr. — akkor

legtöbbször könnyű szökik a szemembe. Huszonöt éven át mint tanár működtem az iskolában és rengeteg szeretet kapcsolódott hozzá. Ami a józsefvárosi katolikus elemi iskolát illeti, le kell szegeznem, hogy az elnevezés nem egészen találó.

Ebbe az iskolába nemcsak józsefvárosi fiúk járnak, hanem más városrészekből és pedig leginkább az Erzsébetvárosból.

A józsefvárosi katolikus hitközség nagy anyagi áldozatokkal és sok erőfeszítéssel tartja fenn ezt az iskolát. Minthogy ez az iskola minden temesvári katolikusnak közös kincse, nagy hálával fogadná a Józsefváros, ha az iskolafenntartás gondjait legalább bizonyos mértékben megosztaná velünk más hitközség is. Erre azért is szükség van, mert mindinkább időseztől lesz, hogy új és megfelelőbb iskolaépület létesítésére gondoljunk. Egyik szárnyában lesz a magyar, másik szárnyában a német iskola.

Metzger Márton dr. elhallgat. Lélekben bizonyára már maga előtt látja az új impozáns, emeletes iskolát, amint abba rajokban sietnek a gyermekek, hogy ott tanuljanak és jó derék állampolgárokká, hithű katolikusokká nevelődjenek.

Pénzt nem adnak

az államvasutak temesvári hitelezőinek annak ellenére, hogy négyszáz milliót szavaztak meg erre a célra

Temesvár, február 4.

Négy napja ismeretes az a tény, hogy az államvasutak belföldi kölcsön révén a sürgős tartozások kifizetésére a Creditul Industrialtól négyszáz millió lei kölcsönt kaptak. A kifizetésekre vonatkozólag az a megállapodás történt, hogy az ötszáz ezer leig terjedő követeléseket kifizetik, a nagyobb összegűkre pedig ötszáz ezer lei előleget adnak, a többit viszont egy hónap után egyenlítik ki. A dolog azonban nem megy olyan simán, mint azt Bukarestben terveztek. Az államvasutak temesvári hitelezői ugyan is Bukarestben csupán a kifizetésre vonatkozó utasítást kapták meg, azonban a pénzt nem Bukarestben fizették ki, hanem a temesvári pénzügyigazgatósági állampénztárhoz utasították őket. Vannak ezek között olyan követelések, amelyeket már négy, sőt öt éve utaltak ki és még mindig nem

nyertek kiegyenlítést. A temesvári állampénztár azonban arra való hivatkozással, hogy még semmiféle hivatalos értesítést nem kapott a kiutalt összegek likvidálására, de különben is erre a célra most eljete után az állampénztárnak pénze nincsen, egyelőre megtagadta a kifizetéseket, amíg utasítást nem kapnak Bukarestből. Körülbelül tizenöt millió leire tehető az az összeg, amelyet az államvasutak hitelezői most Temesvárott kifizetésre várnak. A tizenöt millió leinek a forgalomba hozatala a temesvári piacon sokat használna a mai stagnálás enyhítése érdekében és különösen a kisiparosság jutna újabb munkához, mert az államvasutaknak dolgozó temesvári üzemek éppen a tartozások ki nem egyenlítése miatt képtelenek voltak üzemüket zavartalanul folytatni.

Ravasz trükk

segítségével egy vándorcirkusz komédiásai sok lugosi kereskedőt csaptak be

Lugos, február 4.

Néhány nap előtt egy kis vándorcirkusz érkezett Lugosra. A cirkusz tagjai esténként különböző korcsmákban tartották meg előadásukat. Belépődíjakat nem szedtek, hanem tányéroztak. Ez a jövedelem elég sovány volt. A komédiások azonban nem estek kétségbe, mert volt egy jó trükkjük,

amellyel nagyszerű jövedelemre tettek szert.

Beállítottak az egyes kereskedősekbe és előadták azt a mesét, hogy valami gazdag emberrel fogadást kötöttek, amely szerint meghatározott idő alatt bizonyos szériájú százelesekkel össze tudnak ötszáz darabot szedni.

Kijelentették, hogy most kutatnak a száz leiesek után és minden megtalált darabért százharminc leit fizetnek. Mikor a kereskedők a kijelentésen csodálkoztak, elmondták, hogy azért ők nem fizetnek rá az üzletre, mert a fogadás bőségesen fogja majd őket kárpótolni. A legtöbb kereskedő felült a mesének és abban a reményben, hogy nála is találjanak a keresett száz leiesekből és azokon minden fáradság nélkül harminc leit kereshet, eléjük tette a pénztárában levő összes száz leies bankjegyeket.

A cirkuszosok erre nekiláttak a válogatásnak. Pontosan megnézték a bankjegyek számait és szériabetűit. Ha találtak a keresett száz leiesekből, azokat tényleg százharminc leiel fizették meg.

Két három csoportban járták végig az üzleteket és a kereskedők csak később jöttek rá, hogy a komédiások keresés közben észrevétlenül zsebre dugtak egy csomó százast. A károsultak feljelentésére a rendőrség keresni kezdte a szélahamosokat, akiket éppen akkor csipett el, amikor Lugosról el akartak utazni. A banda feje Ardelean Konstantin, akit öt más társával együtt elfogtak. A besapott kereskedők kára meghaladja a harmincezer leit.

Hogyan lesz a csődügyből rágalmazási per

Temesvár, február 4.

Fiala Kálmán dr. a temesvári járásbíró vezetője előtt tegnap érdekes tárgyalás folyt le. Singer Hermann józsefvárosi kereskedőt az aradi Vándor Testvérek cég család bukásából kifolyólag Bottez Demeter temesvári ügyvéd képviselte. Singertől pedig Lustig Zoltán temesvári teksztilkereskedő a Vándor esőddel kapcsolatban nagyobb összeget követelt, amely összeg azonban Singer nézete szerint nem járt. Bottez ügyvéd erre elment Lustig üzletébe és felvilágosítást akart kérni a Singertől követelt tartozásra vonatkozólag. Lustig nem adott felvilágosítást az ügyvédnek. Néhány napra rá azonban Singer, a felesége és még egy-két ember elmondta, hogy Lustig kereskedő Bottez ügyvédre vonatkozólag a következő kijelentéseket tette:

— Kidobtam az üzletből. Megkaptam magamért. Máskor, nem jut eszébe felvilágosítást kérni!

Ezek a kijelentések eljutottak Bottez füléhez is, aki feljelentette Lustig Zoltánt. Tegnap tárgyalta az ügyet Fiala Kálmán dr. A tárgyalás során a bíró megkísérelte a békéltetést, ami azonban nem sikerült. A büntetőbíró Lustig Zoltánt rágalmazás vétségében büntőnek találta és tízezer lei pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt a büntetés nagyságának kiszabása miatt felebezést jelentett be.

AZ AMITIÉ

108.720

lei

készpénzt osztott ki a januári szelvénybeváltás alkalmából, :: ::

Dr. Malaiu Titu közjegyző ur közbenjöttével. A készpénzszétosztásban részesülő kötvények számai minden Amitié-üzletben, valamint a falragaszokon láthatók. (124)

AZ ÁSVÁNYVIZ FEJEDELME

A

MATILD

BORVIZ

Esküt tett Briand

hogy háborút visel a háboru ellen és minden erőből igyekezni fog a borzalmak megisméllődését meggátolni

Páris, február 3.

A francia szenátusban tegnap kezdődött meg a külpolitikai vita. H o t a u volt igazságügyminiszter kritizálta a kormányt Németországgal szemben tanúsított engedékenységet. Locarnóról elítélően nyilatkozott. Azt mondta, hogy Stresemann állandóan Briand ígéreteire hivatkozik, Németországban pedig az az általános vélemény, hogy Franciaország nem tartja be a szavát.

Azután élesen bírálta a Népszövetséget is. Kijelenti, hogy a döntőbírói szerződések nem érnek semmit. Németország minden egyezmény után csak fokozza a maga háborús hangulatát.

A Rajna-vidékre vonatkozó garanciákat nem szabad feladni. Hofau helyesléssel fogadott beszéde után J o u v e n a l a szentgotthardi affért tette szóvá. Azt állítja, hogy ez titkos fegyverkezési esete és azt a fegyverkezést ellenőrző bizottság figyelmébe ajánlja. Azután általános figyelem közepette Briand szólalt fel és ezeket mondta:

— Két ember társalgásának módszere országos dolgoknak mindig egyszerűen bevált és én folytatni kívánom ezt a módszert. Ha békét akarunk, ne féljünk a szavaktól és beszéljünk róla többet, mint a háborúról, melyet az emberek meguntak. Az a régi mondás, hogy „ha békét akarsz, csinálj háborút”, nem vált be.

A háboru borzalmait vezető helyről néztem végig és akkor megesküdtem, teljes erőmből rajta leszek, hogy a borzalmak ne ismétlődjenek meg.

Két hete van annak, hogy a front-harcosok nemzetközi küldöttségét fogadtam. Egy vak és karnélküli rokkant osztrák katona biztatott, hogy békepolitikám mellett tovább tartassak ki. Újra megfogadtam, hogy háborút viselék a háboru ellen. Elismerem, hogy a nemzetközi helyzet még mindig nehéz, de feltétlenül tapasztalható haladás. A Népszövetség is sokat elért már. Meg vagyok róla győződve, hogy Németország és Franciaország viszonyában még sok eligazítási való van. Ami a szentgotthardi esetet illeti, azt csak a lapokból ismerem és éppen azért őrizkedem, hogy erről most véleményt nyilvánítsak.

Ezzel az ügygel a Népszövetség foglalkozni és Franciaországnak nem feladata, hogy minduntalan a Népszövetség közbelépését kérje. Briand azután a Rajna-vidék megszállásáról beszélt. Ez három okból

történt meg. És pedig, hogy a háboru bűnöseit megbüntessék, hogy fegyverkezési garanciákat kapjanak és hogy a jóvátételt biztosítsák, Stresemannnak Thoiryban megígérte, hogyha a németek a leszerelést végrehajtják és a jóvátételi fizetéseket siettetik, akkor kiűritik a Rajna-vidéket.

A francia-olasz viszonyról vég-

re azt mondotta, hogy mindkét nemzetnél most kedvező alkalom és hangulat van arra, hogy a félreértések tisztázódjanak.

Végül kijelentette, hogy célja a teljes béke biztosítása. Briandnak tetszésével fogadott beszéde után a szenátus egyhangulag bizalmat szavazott a kormányra.

Zavaros időben

zavarosan gondolkozott Hatvany Lajos

Budapest, február 3.

H a t v a n y Lajos perének tárgyalása előtti napon több neves német író távirattal fordult B e t h l e n István miniszterelnökhöz és interviált a perbefogott író érdekében. A távirat küldői azt a reményüket fejezték ki, hogy Hatvanyt nem fogják elítélni, mert zavaros időben zavarosan gondolkozott. Hivatkoznak a Megsebzett ország című könyvére, amely szerintük hozzájárult ahhoz, hogy Magyarország iránt a külföldön szimpátia keletkezzék. Hivatkoznak továbbá Hatvany önkéntes hazatérésére, mellyel hazafiasságát és hű-

ségét bizonyítja. A táviratot a következők irták alá: Einstein, Gerhardt Hauptmann, Thomas Mann, Heinrich Mann, Hugo Hoffmannsthal, Artur Schnitzler, Max Reinhardt, Sinclair Lewis, Stefan Zweig. Ugyanakkor Gerhardt Hauptmann külön táviratot intézett Hatvanyhoz, melyben azt a kívánását fejezi ki, hogy pere kedvezően érjen véget. S e b e s t y é n Ernő dr. ügyvéd, Hatvany egyik védője, levelet intézett Hatvanyhoz, amelyben felszólítja, hogy ne esüggedjen, mert biztosra veszi, hogy az ítélőtábla előtt sikerülni fog magát tisztázni a vádak alól.

Fura indokolás

a lakbérleti szerződések meghosszabbítása érdekében

Bukarest, február 4.

A kamara tegnap ülést tartott, amelyen napirend előtt Brudariu Adrian dr. bányászati képviselő interpellált. Először a börtönben szülő B u j o r, volt szocialista képviselő sorsának enyhítését kérte, majd pedig a lakbértörvényre vonatkozólag kívánt megnyugtató intézkedéseket a kormánytól. Kifejtette, hogy a lakások szabad forgalma megakadályozza az új területek városainak romanizálását. A lakbérleti szerződéseknek további három évre való meghosszabbítását sürgeti. G á s p á r és D j u v a r a lényegesen felszólalása után M a n u lelkész közölte, hogy a nemzeti parasztpárt Fogarason nagygyűlést tart és kifogásolja, hogy R a d o v i c i felügyelő küldték ki a gyűlés ellenőrzésére.

F r a n a s o v i c i: Ez nem áll! Csodálkozom, hogyan állíthat ilyet.

M a n u: A lapok jelentik! (Derült-ség). Fehívja ezután a figyelmet arra, hogy a provokálásra a nép megadja a kellő választ.

F r a n a s o v i c i: Megfordítom az ön szavait. Az önök provokációja ami reakciókba fog ütközni.

A kamara ezután áttért a pénzügyminiszterium reorganizálásáról szóló javaslat tárgyalására. J o a n i t e s c u a javaslatot a tisztviselői problémával állítja szembe és konstatálja, hogy a pénzügyi tisztviselők hetvenöt százaléka nem fog a javaslat szerint a státuszba tartozni. Követelte a felelősség kérdésének pontos szabályozását és a tisztviselők vagyonának ellenőrzését. Végül a nyugdíjasok sorsával foglalkozott.

Sógorok kalandja

egy gyárvárosi korcsmában az egyiknél látott nagyobb mennyiségű pénz miatt

Temesvár, február 4.

B u z d u g a n Vichentie falusi gazda bejött Temesvárra, hogy itt egyetmást bevásároljon és egyúttal meglátogatta a sógorát is. A sógora, S e c u s a n János, aki a Galamb-utca 27. szám alatt lakik, igen megörült a vendégnek és minden jóval ellátta. Este vacsora után elmentek egy H a j ó - u t c a i korcsmába, ahol iddögáltak. Ott megismerkedtek egy fiatalemberrel, aki D i e h e l János néven mutatkozott be. Este tizenegy óra tájban a két sógor hazamenésre gondolt. Secusan akarta a számlát kifizetni,

ebbe azonban Buzdugan nem egyezett bele.

Kabátja zsebéből előhúzott egy csomó bankjegyet, ezreket, öt-zásokat és százakat. Ötszáz leissel fizetett és mialatt a korcsmáros visszaadott belőle, a többi pénzt eltette.

Később aztán zsebetette az ötszáz leiből visszahozott négyszázhatvan leit is. Erre elbucosztak Dichel Jánostól és hazafelé indultak. Már közel jártak Secusan János lakásához, amikor egyszerre eléjük toppant Dichel János két másik ember társaságában

Megnyilt az utazás Kanadába!

Akiknek Kanadába szülő, kész utlevelük van, február 3-tól 7-ig megkaphatják a kanadai bevándorlási vizumot Temesvárott,

A CANADIAN PACIFIC

ü g y n ö k s é g n é l,

Józsefv., Begabalsor 24, (a Bcgaparton)

Telefon: 11-28.

Az első csoport február 8-án indul.

és felszólította őket, hogy igazolják magukat, mert igen gyanúsak neki a náluk levő sok pénz miatt. Arra a kérdésre, hogy milyen alapon igazoltatja őket, Dichel azt válaszolta, hogy ők detektívek.

Secusan kijelentette, hogy csak abban az esetben igazolják magukat, ha Dichel előmutatja a maga detektívigazolványát. Dichel erre gorbáskodással válaszolt, de a két sógor nem sokat törődött ezzel.

Közben ugyanis hazatértek és befutottak udvarukra. Dichel oda is utánuk ment társaival, nekítámadt Buzdugannak és lehuzva róla a kabátot, futásnak eredt. Az utcán kivette a kabátból a pénzt és elmenekült. Azonban csak 460 lei volt benne, mivel Buzdugan a korcsmában az ezreket nem a kabátjába, hanem a mellényébe dugta. A két sógor azonnal jelentést tett a rendőrségnek, melynek részéről G u t u Athanász igazgatónak sikerült Dichel Jánost elfogni. Két másik társát keresik.

Olcsó élelem

a Gyapjuipar új kantinejében

Temesvár, február 4.

A Gyapjuipar Részvénytársaság, amelynek szociális gondolkodásáról ismert vezérigazgatója, T ó t i s Rezső belga királyi konzul, már számos jóléti intézmény létesítésével adta tanujelét emberbaráti érzelmeinek, most egy újabb munkásjóléti intézményt valósít meg. Közvetlenül a gyár épületei mellett tágas kintint és bodegát létesített, amelyet tavasszal kényelmes étteremmel is kibővíti. A kintinban a gyár munkásai az összes élelmiszereket a városban szokásos kiskereskedői áron alul szerezhetik be és így létfenntartásuk a kintin és bodega üzeme révén jelentősen olcsóbb lesz. Másrészt a kintinnak létesítése lehetővé teszi, hogy a gyárban az alkalmazott munkások nem kényszerüljenek a hazáról magukkal hozott hideg ételeket elfogyasztani, hanem olcsó áron meleg főtt ételeket kapnak. A kintin most áll a szervezés kezdetén és néhány héten belül képes lesz az összes igényeket kielégíteni. A kintin és bodega létesítésével Tóti Rezső konzul mintául vette a nyugati és különösen az amerikai nagy gyártelepeket, ahol az ilyen kintinok kitűnően beváltak, sőt a munkásság körében nélkülözhetetlenek lettek.

Vonat elé

akarta dobni a felelőségét

Zenta, február 3.

Elkeseredett családi dráma játszódott le két nap előtt a bácsmezei Horgos községben. M o l n á r Gábor Mihály jómódu horgosi gazdát elhagyta a felesége. A férfi két nap előtt elment felesége lakására és kérlete, hogy térjen hozzá vissza. Az asszony bele is egyezett. Amikor az uton haladtak, újból összeszólalkoztak. Vasuti sínek mentén haladtak és Molnár észrevette, hogy mögöttük vonat közeledik. Erre felvonszolta feleségét a sínekre azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy a vonat halálra gázolja mindkettőjüket. Néhány lépésnyi távolságban azonban a sinpár elágazott Kanizsa felé és a vonat ezen elágazás irányában robogott tovább. Molnár erre dühében nekiesett a feleségének, bieskát rántott elő és az asszonyt az arcán-testén összevissza szurkálta. Molnárné összerogyott, a férfi pedig futásnak eredt és belevetette magát a közelben álló kutba, ahonnan azonban még idejében kimentették. Molnár ezután önként jelentkezett a horgosi rendőrségnek, az asszony pedig rokonaihoz menekült.

ÜZEMBŐVITÉS!

Temesvárott eddig még nem létező speciális **személy- és teherfelvonók szerelő- és javító műhelye EICHERT-féle vízvezeték vállalatnál, Jenőherceg-u. 6.**

Elvállal mindennemű villamosági munkálatokat helyben és vidéken. Telepek építését, motorok és dinamok szerelését, a itását, tekercselését. Akkumulátorok szerelése és javítása, speciális kapcsolótáblák készítése, automatakészítések szerelése és javítása, rádiók, telefonok, csengők szerelése, mel gitó testek javítása. Külföldi szakismerettel bírók és az általam végzett munkálatokért a legm ssz-bbmenő garanciát vállalom. / Szíves pártfogást kér

BUZÁS ISTVÁN
electrotechnikus // Lifték karbantartását vállalom!

Hírek

A becsület

országának nevezik Finnországot. Itt nyugodtan lehet aludni akár nyitott ajtókkal is. Ha valaki leteszi zsebóráját a járdára, állítólag egy hét múlva is egészen bizonyosan megtalálja ugyanazon a helyen. Senkise veszi el.

Fővárosát most már hivatalosan is Helsinki-nek nevezik mindenütt, finnesen, ellentétben a háború előtt divó svéd Helsingfors-sal. Nagy és szép város, izig-vérig modern. Négy-szögekbe futó utcákkal, telisteli gyönyörű kerttel, takaros villával. A város minden irányban kiterjeszti csápait, hidakat bocsát a környező kis szigetekre. Ezeket bokrok, esernyők borítják, mint az egész országot, vadregényes fenyők, zöldfeketé sudara mered a havasan fehér égre. Itt sohasem tudni, meddig a föld és hol kezdődik a víz.

Minthogy télvíz időn a föld és tenger egyformán befagy s mindent hó borít, a kérdés a járókelőt nem is izgatja. Szigorú télen gyalogszerrel lehet járni a finn öbölben, száncák siklanak egészen Esztorszáig, hatvan kilométernyi területen. A finn kocsik nagyon gyorsak, fürgék s aki száncázik, az úgy érzi, mintha repülőgépen ülne.

Finnország egészen »száraz«. A szeszfogyasztás nyilvános helyiségekben mindenkor tilos. Még télen is málnaszörpöt, limonádét, narancslevet isznak. Csak a külföldi diplomaták pezsgőznek.

— **Az osztrák konzulátus vezetőjének új megbízatása.** Schmidt Jánost, a temesvári osztrák konzulátus jelenlegi vezetőjét, az osztrák kereskedelmi kamarák külkereskedelmi szolgálatára tiszteletbeli levelező tagjának nevezték ki, Temesvár székhellyel. A kintutató megbízatás újabb elismerése annak a munkásságnak, amelyet Schmidt már évek óta kifejt.

— **Jegyzői kinevezés.** Coste Gyula dr. prefektus Streitmatter József zombolyai községi tisztviselőt segédjegyzővé nevezte ki és a sági jegyzőséghez osztotta be szolgálat-tételre.

— **A nyugdíjak egységesítése és felemelése.** A temesvári nyugdíjasok egyesülete ezúton is értesíti tagjait, hogy a pénzügyminiszteriumban serényen folynak az előkészületek egy nyugdíjak egységesítésére, valamint azok felemelésére vonatkozólag. Tehát a hónapokon át folytatott kitartó munka meghozza gyümölcsét. A temesvári nyugdíjasok egyesülete újabb felszólítást intéz az összes nyugdíjasokhoz, hogy lépjenek be az egyesületbe, mert csak a tömörüléssel lehet eredményt elérni. Minden tag hozzátartozói halál- eset alkalmával kétezeröt száz lei segítséget kapnak. Tavaly az egyesület ötvenezer leit fizetett ki ezen címen. A tagsági díj havonta három lei. Beiratkozni Alexi pénztárnoknál Kossuth Lajos utca 3 szám alatt, naponta délelőtt feltizenegy és délután öt óráig lehet, vasárnapon pedig a Bem-utcai elemi iskolában délután háromtól négy óráig.

— **Működik a bukaresti krematorium.** Bukarestből jelentik: Alig egy hete kezdte meg működését a bukaresti krematorium, máris nagy forgalma van a halottégetésnek. Egy hét alatt az eddigi kimutatás szerint harmincnégy holttestet égettek el.

— **Hivatali eskütel.** Nédics László, a temesvári ügyészség újonnan kinevezett titkára, tegnap délelőtt Rádi Timót dr. törvényszéki főelnök ietette a hivatali esküt és átvette az ügyészségi iroda vezetését.

— **Gyermekgyilkos anya.** Pozsonyból jelentik: Miaván néhány év előtt özvegyen maradt Szadiony Zsuzsanna, akinek nyolc gyermeke volt. Gyermekait nehéz munkával maga tartotta el. Tavaly megismerkedett egy Gregsack Mátyas nevű emberrel, akivel szerelmi viszonyt kezdett. Ennek következménye volt az a csecsemő, melynek Szadiony Zsuzsanna most életet adott. A negyvenkétéves anya megfojtotta a csecsemőt és egy mozsárba dobta. Tettére azonban rájöttek, mire azt vallotta, hogy gyermekei előtt való szegyenében követte el a gyilkosságot.

— **Gokler Antal igazgató ünneplése.** A dalos szeretetnek, nagyrabecsülésnek és az igazi érdemek elismerésének szép példáját adta a kitűnő Székelyudvarhelyi Székely Dal-egylet, amikor legutóbb megtartott választmányi ülésén a Temesvári Magyar Dalárda karnagyát, Gokler Antalt igazgatót a magyar dal kultúrájának áldozott negyven éves dicsőséges multu munkájáért jegyzőkönyvi aranybetűs beírásal ünnepelte meg és erről a Temesvári Magyar Dalárda elnökségét meleghangú atiratban értesítette. Ez a felette rokonszenves és nobiles eljárás a Magyar Dalárda kebelében a legnagyobb öröm érzetét váltotta ki és alkalmat szolgáltatott újabb lelkes ünneplésre.

— **A Magyar Párt rónácsi altagozata február hó 5-én a Kovács-féle vendéglőben nyolc órai kezdettel műsoros estélyt rendez, melynek programja a következő: 1. Mire ragyog a sok csillag. Sevlitől, éneklő a rónácsi Haladó kör vegyeskara. 2. Szavaltat. Előadja Patay Zsófia. 3. Palotás, táncduett. Lejtik Dironka Emmi és Bartha Maca. 4. A ródló. Monolog, előadja Patay Zsófia. 5. Szavaltat. Szabolcska Mihálytól, előadja Borbély István. 6. „Grand Cafe”-ban. Éneklő a Haladó kör férfikara. 7. Magyar tánc. Lejtik Kovács Rózsika. 8. A szélkakas. Vigjáték egy felvonásban, rendező Herat Katica. 9. Virágzápor. 10. Valahonnan idehallik. Éneklő a Haladó kör férfikara. A konferanszié tisztjét Kubán Endre látja el. Utána tánc reggelig.**

Megjött a Téli Cirkusz. Gyárvárosban a Széna-téren. Szombat este 9 órakor tartja megnyitó diszeloadását.

— **Tudományos előadás a temesvári műegyetemen.** A temesvári műegyetem tudományos előadásainak során február hó hetedikén, kedden délután hat órakor a műegyetem dísztermében Niculescu Cristea, a temesvári műegyetem előadója, A nyugati részek gazdasági helyzete címén tart előadást. Az előadásra ezúton is meghívja a temesvári közönséget a műegyetem rektori hivatala.

— **Hirsch dr. urologus-bőrgyógyász, rendelőjét** Belváros, Jenőherceg-tér 5 (Agrárbank-palota) II. emelet helyezett át. Elektroterápiai laboratórium. Telefon 14-64.

— **Mesedélután.** A gyárvárosi katolikus ifjúsági egyesület vasárnap délután három órakor a gyermekek részére nagyszabású műsorral mesedélutánt rendez. A műsor keretében két gyermekdarab is színekerül.

— **A vízvezetéki és kéményseprési díj.** A városi tanács határozata értelmében az egyes lakások után járó vízvezetéki, csatornázási és kéményseprési díjakat a lakók fizetik és ezeket a díjakat a házbérrel együtt szedik be. Minden lakó megkapja a kimutatást az általa fizetendő összegről. Addig is azonban, míg az erre vonatkozó számítások elkészülnek, a lakók a tavalyi díjakat fizetik.

— **Tizenhat templomba tört be.** Csernovicból jelentik: A legutóbbi héten az összes csernovici zsidótemplomokba betörték és onnan kisebb-nagyobb értékű kegyeszeket, arany, valamint ezüst dolgokat loptak el. A rendőrségnek hosszas nyomozás után Korn Leon allásnéküli, tizenkilenc éves péksegéd személyében sikerült a betörések tettesét elfogni, aki bevallotta, hogy tizenhat templomba hatolt be álkulcs segítségével.

* **Lilian Rauschel** ekszentrikus, balett és spicctáncművész a Royal-kávéházban.

— **Az állomásfőnök visszaélései postamesteri minőségben.** A Temesvárott működő vasuti fegyelmi bíróság a közeljövőben foglalkozik Richter János alvácai állomásfőnök ügyével. Richter ugyanis nemcsak állomásfőnök, hanem egyúttal postamester is. Ezen minőségében az a vád támadt ellene, hogy különböző visszaéléseket követett el. A posta áttette az ügyet a vasúthoz, amelynek fegyelmi bírósága most a postától az összes az ügyre vonatkozó iratokat bekéri és csak azután ítélik.

* **John-féle gőzmosógépek,** takaréktűzhelyek, állandóan égő kályhák a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig kaphatók Scherter Ottónál Timisoara, Belváros.

— **Uferini Temesvárott.** Az ötletesség és a modern technika minden vívmánya határtalan lehetőséget nyújt az illuzionista művészeknek és Uferini mester, revütársulatával együtt, ezeket a lehetőségeket művészi tökéletességgel és bámulatos szellemességgel tudja kihasználni. Uferini ma a legkiválóbb európai illuzionista, aki egy vagon díszlettel, egy kiválóan összetanult társulattal és olyan programmal jön, mely nemesek szemképrázató, hanem olyan szórakoztató és tanulságos, hogy a legkényesebb izlésű közönséget is magával ragadja. Aki egyszer látta Uferinit, az felejthetetlen emlékekkel távozik előadásáról. Temesvárott hatodikán kezd meg ez a kitűnő társulat a vendégjátékait a Tiszti Kaszinóban. Jegyek a Bánátnál.

Románia negyven millió már megbizása a német vasipar számára. Esseni jelentés szerint a román kormány megbízását az Otto Wolpert konzern kapta meg, amely cég jó tételi számlára negyvenmillió mártékú vasuti anyagot szállít Románia számára. A román külügyminister berlini tartózkodása alkalmán szintén tárgyalásokat fog folytatni nagyobb árubevásárlások ügyében azonban végleges döntés erre vonatkozólag csak a román-német gazdasági megegyezés aláírása után megtörténni.

A Sasok című vigjáték adása. A józsefvárosi katolikus házközség műkedvelői csütörtökön Michels-féle vendéglő termében negyedszer adták elő Guthi és Rák kitűnő 3 felvonásos vigjátékát, ameztallal is jó sikert aratott. A szerepeket Cziáky Babi, Ragányi V. Magyarka Rózsika, Kamráth József, Magyarka Mátyas, Novacsek Adolf, Foc Mátyas, Bauer György, Cziáky Dun Molnár László, Kesik Béla és Lau Berti játszották. Az egyházi zenekar amelyet Huber György vezet a kitűnő játékaival, nagy figyelmességgel tett tanúságot és a tánchoz szolgáltatva a zenét.

— **Küzdelem a Dawis-kupaért.** Még ebben a hónapban megindulnak tenniszküzdelmek a Dawis kupaért. A kupát tavaly Franciaország nyerte meg. A versenyzőket két zónára, európai amerikai zónára osztották be. Az id tennismérkőzésekre az európai zóna során bejelentették részvételüket Ausztria, Ausztria, Olaszország, Görögország, Anglia, Lengyelország, Románia, Svájc Magyarország, Csehszlovákia, Hollandia, Franciaország, Németország, Chile, Finnország, Norvégia, Filippin sziget, Argentína, Délafrika, Spanyolország, Írország, Dánia, Svédország az amerikai zónában résztvesznek Dawis-kupaért folytatandó küzdelmekben. Az Egyesült Államok, Mexiko Kína, Japán, Kanada és Kuba.

— **Lopás a pinceablakon keresztül.** Fink Athanasz, Grigorescu utca 1. szám alatti lakos feljelentette a rendőrségen, hogy pincéjének ablakát ismeretlen tettesek betörték és azon keresztül különböző holmikat elloptak. A rendőrség megindította vizsgálatot.

A Téli Cirkusz a Gyárvárosban a Széna-téren van felállítva. A nagy cirkuszi műsoron kívül fellép a birkozó világbajnok is.

— **Radikális, de biztos eszköz.** Zágrábról jelentik: A zágrábi városi villanytelep két éven keresztül hiába kérte a különböző állami intézményektől az elhasznált világító villanyáram díjait. A követelés már két millió dinárra szaporodott fel. Mikor a városi villanytelep látta, hogy hiába kéri a pénzt, az állami intézményeket — kivéve a bíróságokat és a kórházat — kikapcsolta és nem adott nekik villanyáramot. Ez legérzékenyebben érintette a postát, melynek gyergyaény mellett kellett dolgozni. Azonnal telefoni jelentést adtak le belgrádba, ahonnan azt az utasítást kapták, hogy rögtön fizessenek. A városi villanytelep reméli, hogy a többi állami intézmény is hamarosan fizetni fog.

A Matild-viz egészség

— **A bojkott nem büntetendő cselekmény.** Becskerekéről jelentik: Megirtuk, hogy Gócs Endre dr. orvos ellen különböző vádak merültek fel, többek között az is, hogy a diplomája hamis. A vádak időközben megdőltek és most Gócs dr. feljelentette azokat az orvosokat, akik annak idején bojkottmozgalmat kezdtek ellene. A törvényszék ebben az ügyben megszüntette az eljárást és kimondta, hogy a bojkottal nem követte el büntetendő cselekményt.

* **Nikkel tárgyak és finom acél-árúk,** lakásdíszítési dolgok leszállított áron kaphatók Scherter Ottónál, Temesvár, Belváros.

Tehát mégis elhatározta

próbaképpen aranyárgára füstölt

óriás bücklingjeinket

vásárolni. Állandóan ezt fogja venni. Birja rá ismerőseit is, hogy még ma vásároljanak próbaképpen

1 darabot, 250—300 gr

csak 13 — leiért.

Óriási áldozatot hozunk, haszon nélkül adva el, csak azért, hogy bücklingjeinket a közönséggel megkedveltessük.

KALLA halkonzervgyár

Minden fűszer- és csemegekereskedésben kapható.

Hercegnő és cigányprimás szerelme

Temesvár, február 4.

Harmincöt esztendő előtt nagy izgalom támadt Párisban arra a hírre, hogy Chimay herceg felesége megszökött egy cigányprimással. Chimay herceg egyik legelőkelőbb tagja volt a francia arisztokráciának. Az ötven év körüli herceg egy év óta volt nős. Amerikában, ahová mulatni ment, egy nagyszabású estélyen megismerte a gyönyörűséges Ward Klárát, Ward Tilburn dollármilliomos egyetlen gyermekét. Megismerte és beléje szeretett és mindjárt feleségül is vette. Ez nem a szerelem volt, amely sok elszegényedett európai arisztokrata szívében szokott támadni a gazdag amerikai nők iránt, akik az amerikai dollárokkal akarják nemesi koronájuk fényét visszavarázsolni. Chimay hercegnek nem volt rá szüksége, hogy gazdag menyasszonyt keresen magának, mert hiszen vagyona vetekedett bármely amerikai dollárkirály, vagyionával. Igazi, olthatatlan szerelem volt az, amely szívében támadt.

Evei dacára fiatalos, de legalább félfélt volt és a lelke is éppen olyan ifjonti volt még. Ward Klára azonban mindössze tizenhét esztendő volt. De azért mégis hozzáment a herceghez. Nem szerelemből ugyan, de igazi mély rokonérzésből, tiszteletből. Többre becsülte az ötven esztendő herceget, mint azokat a nyegle amerikai ficsurakat, akik a newyorki szalónokban körülötte tolongtak és halásztak az aranyhalacska. Ha már nem szerelemből megy férjhez, — gondolta magában — akkor legalább ragyoghasson fényben, pompában, diadonban. Ebben meg is volt a része, mert mikor a Newyorkban megtartott esküvő után férjével megérkezett Párisba, ott nagy ünneplésekkel fogadta a párisi társaság, minden palota ajtaja megnyitotta és mindenki körülrajongta. Egy éven keresztül zavartalanul élt férjével. Egy napon aztán a véletlen elébe hozta Rigó Jancsi cigányprimást és akkor feltámadt benne a régi érzés a

szép magyar muzsikusként. Mert ez volt a harmadik találkozás. Először egy newyorki bárban látta, másodszor pedig saját lakodalmán. Mindkét találkozás rövid volt ugyan, de feledhetetlen. Rigó Jancsi tüzes szemének egy pillantása megperzselt a szép Ward Klára szívét. És ez a benne feltámadó szenvedély is hozzájárult ahhoz, hogy sietve férjhez ment Chimay herceghez, nehogy valami örültséget kövessen el. Azonban ez az örültség mégis meg volt már előre írva élete könyvében, mert ha nem követte el Newyorkban, elkövette Párisban.

Mikor véletlenül ismét összetalálkozott Rigó Jancsival, az volt a veszte. Alig voltak együtt fél órán keresztül, máris elhatározták, hogy megszökönek. Meg is tették és másnapra egész Páris tele volt a szökés szenzációjával. A kábeltávírat, mely az esetet Ward Tilburn milliomossal Newyorkban tudatta, valóságos lecsúszta az apát, aki az első hajóval Európába utazott. Mikor látta, hogy leánya szándékát nem tudja megmástitani, kitágadta gyermekét. Azonban ez nem sokat törődött azzával, mert hiszen voltak milliói, sulyos milliói, melyeket apja hozományul adott neki és melyek a bankban saját nevében voltak. Tíz éven keresztül tartott Chimay hercegnő és Rigó Jancsi nagy szerelmi regénye, melynek azóta a vagyon elfogytával a szegénység vetett véget.

A szerelmesek eltávoztak, de a nagy szerelem emléke kísérte őket halálukig. Rigó Jancsi néhány hét előtt halt meg elfeledve, elhagyatva, kórházi ágyon. Nem maradt utána semmi, csak egy esomó levél, okirat és rengeteg újságcikk. Ezeknek a leveleknek, okiratoknak és újságcikkeknek a felhasználásával írták meg a Déli Hírlap olvasói részére azt a részleteiben is felette érdekes regényt, melyben Chimay hercegnő és Rigó Jancsi cigányprimás szerelmét elmondjuk az olvasónak. A regény közlését a Déli Hírlap vasárnap reggel megjelenő számában kezdjük meg.

Organizáció. Ezzel a címmel új közgazdasági havi folyóirat indult meg pénzügyi, ipari és kereskedelmi irodák részére. A folyóiratot Szidón János lugosi bankigazgató adja ki és szerkeszti. A most megjelent első szám tartalma: Előszó, Az irodai ügyvitel újjászervezésének irányelvei, Egyszerűsítések a bankközi forgalomban, A karthoték gyakorlati alkalmazása az árukereskedelemben, A bankbuzások és a sajtó stb. A folyóirat sok praktikus dolgot tárgyal és azért népszerűsége számíthat.

„2 Costas” akrobatikus táncospár utolérhetetlen szenzáció a Royal-kávéházban.

Égő ruhában menekültek. Londonból jelentik: London keleti részén levő Miller-féle gyantagyár kazánházában tűz támadt, amely pillanatok alatt az egész telepre átterjedt. A munkások égő ruhában menekültek. Öten sulyos sérüléseket szenvedtek.

KEZDJÜK ELŐLRŐL. Budapestről jelentik: A gyárakban terjesztettek röpiratot, melyet Kezdzük előlről címmel Garami Ernő írt. A röpiratot mely a társadalmi rend ellen izgat, lobozták. Megállapították, hogy a röpirat a Világosság-nyomdában készült és azért a nyomdászok ellen eljárást indítottak.

Fedák Sári memoárjait írta. Budapestről jelentik: Itteni színházi körökben érdekes hírt pertraktálnak Fedák Sárival kapcsolatban. A művésznő közvetlen környezetéből kiérkező hírek szerint Fedák a memoárjain dolgozik. A szenzációsnak nevezhető emlékirat „Előszó” címmel a könyvpiacon kerül ki. A különösen nagy népszerűséget Fedák híre miatt várható, mert ezzel is dokumentálni tudja, hogy nem egy lezárt élet renyvét írja meg, hanem egy felfelé vezető művészi pálya egyik szakaszáról számol. A könyv megjelenését nagy várakozás előzi meg.

A Téli Cirkusban. Gyárváros Székesfehérváron. Vasárnap és ünnepnap 2 órai előadás lesz, d. u. 3 órakor és este 9 órai kezdettel.

Sulyos vád alól felmentett. Budapestről jelentik: A temesvári törvényszék tegnap tárgyalta Weinrauch János, Kämpfer János, Braun Antal és Mayer Konrad nagyszámú bűnösök ügyét. A gazdák ellen az volt a vád, hogy három év előtt egy csemegetés alkalmával megmérgezték a királyképeket, a zenével pedig a Götterhalt és a Deutschland, Deutschland über alles himnuszt megénekeltek. A gyanúsítottak két napig a bírósági szolgabirodalomban voltak fogva, majd csendháborítás miatt egyenként szabadlátra engedték őket. A temesvári ügyészség azonban vádat emelt ellenük királysértésért. A tegnap megtartott tárgyaláson ártatlanságukat hangoztatták és hogy bosszúból jelentették fel őket. A bíróság Grosorean Kornél dr. védőbeszéde után a vádlottakat felmentette.

Szinielőadás, utána tánc lesz. Február 2-án, csütörtökön d. u. 5 órakor az erzsébetvárosi Novotny-féle rendező teremében. A józsefvárosi katolikus egyházközség Rákosi és Guthi »A Sasok« című 3 felvonásos rigjátékát adja elő, amely alkalommal a józsefvárosi templomi zenekar is hangversenyezni fog. A kedélyes műsort tánc is fogja követni.

Ég és föld között lebegett. Budapestről jelentik: A Zsigmond utca 3. szám alatt épülő ház negyedik emeletéről leszállt Gál Jánosné munkásnő. Estében a harmadik emeleti állvány egy kiálló gerendájában megakadt a ruhája és a szerencsétlen asszony eszméletlen állapotban ott lebegett a mélység fölött. Azonnal telefonáltak a tűzoltókért, kiknek az asszonyt meggyógyították munka után sikerült megmenteni.

„The 2 Hardings” világhírű akrobaták a Royal-kávéházban.

Öngyilkos akart lenni az iskolában. Belgrádból jelentik: A belgrádi felsőleánykereskedelmi iskolában az egyik tanóra alatt Kiszi Sztanka diáklány előrántotta revolverét és mellbelőtte magát. Kihallgatása során elmondotta, hogy azért akart megválni az élettől, mert legutóbb intőt kapott. Valószínű azonban, hogy szerelmi bánatában követte el tettet, mert könyvtárában egy katonatiszthez címzett levelet találtak. Állapota sulyos.

Üzletáthelyezés. Van szerencsén értesíteni a n. é. közönséget és igen tisztelt vevőimet, hogy a Református-bérműhelyben levő cipész-műhelyemet Hunyadi-ut 9. szám alá (volt trafikhelyiség) helyezem át, melyben a mai divatnak megfelelően úgy női-, mint férficipőket kifogástalanul készítek. Továbbra is a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem.

Kerni cipész

DR. EYSEN GYULA tanár felelősséggel előkészít polgári, középiskolai vizsgákra, érettségire. BUDAPEST, Erzsébet-körút 48, II, 12 (4005)

Tartalékos tiszt katonai könyvének láttatása. A temesvári hadkiegészítő parancsnokság tudomására adja az összes tartalékos tisztnek, orvosoknak, gyógyszerészeknek, állatorvosoknak, hogy a tartalékos tiszt katonai könyvének láttatása március hó elsején veszi kezdetét és március hó tizenötödikéig tart. Ebben az időszakban naponta reggel nyolc órától déli fél tizenkettőig jelentkezhetnek a láttatás beszerzése végett. Akik a jelentkezést elmulasztanák, azokat a katonai törvénykönyv értelmében a hadbíróóság előtt vonják felelősségre. Mindazok a tartalékos tiszt, akik valamilyen ezredhez beosztást nyertek, de a katonakönyvkönyvet még nem kapták meg, sürgősen küldjenek két fényképet és öt lejt az ezredirodának a katonai könyv elkészítéséért. Negeza ezredes, a temesvári hadkiegészítő parancsnokság parancsnoka.

Nézeteltérés a jugoszláv katolikusok között. Pancsováról jelentik: Rodics Rafael szerb bányászati apostoli kormányzó és a pancsovai katolikus egyházközség vezetősége között nézeteltérés támadt. Rodics erre felfüggesztette az egyháztanácsot és az ügyek vezetését egy kuratóriumra bízta. Az egyháztanács kijelentette, hogy helyét nem hagyja el és tovább intézi a hitközség dolgait.

A Lloyd Taverna igazgatósága a nagyszerű januári műsor után még fényesebb februári műsorról gondolkodott. A műsor slágere Armandola és Engiona a világhírű néger táncospár. Kiváló erők ívették és Dani, akiknek ekszcentrikus táncai elbűvölik a közönséget. Babi és Méri táncai fővárosi szinten állanak. Föllép még Papp Nusi is, valamint a kiegészítő műsor. Biztos, hogy a februári műsor is esténként telt házakat vonz a Lloyd Tavernába. A műsor minden este színre kerül. Ma délután öt órai tea teljes műsor keretében.

Huszonöt pár cipőt loptak. A szatmári rendőrség telefonon értesítette a temesvári prefekturát, hogy Dobos Sándor szatmári cipőkereskedő üzletébe betörték és onnan huszonegy pár cipőt loptak el. Nincsen kizárva, hogy a tolvajok Temesvár felé szöktek. A temesvári rendőrség megindította a nyomozást.

Inge, Welles, Anni Guloveds, Luci Dimitrescu, a Royal-kávéházban.

Ingen lakhatik három napig Budapest Keleti pályaudvar érkező oldalán levő Park-szállóban, ha előfizet a Déli Hírlapra. Lapunk előfizetői között egy utalványt sorsolunk ki, amely a nyerőt arra jogosítja, hogy február hónapban bármikor három napon át teljesen ingyenesen lakhatik a Park-szállóban. A sorsolásban valamennyi előfizetőnk részt vesz, azok is, akik most fizetnek elő. A sorsolást a hó hatodikán tartjuk meg. Akik addig előfizetnek, még részt vesznek a sorsolásban.

TUNGSRAM

RÁDIÓCSŐ UTÓLÉRHETETLEN

Színház

Tanase revütársulata csütörtökön, e hó 9-én, délután 4 órákor közkívánatra megismétli a „Teljes szivből” című káprázatos kiállítású 14 felvonásos revüt, olcsó helyárrakkal, miután az esti előadásra csak karzatjegyek kaphatók. Nagy balett, párisi ruhák és kosztümök, Juli és Fernánd táncospár, a londoni Colosseum tagjai. Jegyek az „Occidentnél”, Lloyd-sor, telefon 704.

A józsefvárosi katolikus egyházközség tizedik kulturadélatánja e hó 5-én, vasárnap délután 5 órákor lesz a katolikus elemi fiúiskola termében. Előadást Schiller Ervin titkár fog tartani a német kulturáról. Előadását vetített képekkel fogja illusztrálni. Ezt követően melodráma, ének és egy hegedűduettet fognak előadni, továbbá a Gong című egyfelvonásos drámát és egy tréfas jelenetet is.

A Temesvári Magyar Dalárda műkedvelő gárdájának műsoros estélye. Ma este 9 órákor tartja a Temesvári Magyar Dalárda kitűnő műkedvelő gárdája rendkívül tartalmas és szórakoztató műsorral az Ipari Munkások Szindikátusának Jenőherceg-utca 20. szám, II. emeleti újonnan épült hangversenytermében táncdal egybekötött kedélyes családi estélyét. A rendezőség ez alkalomra meghívókat nem küld szét, de mindenkit szívesen lát az estélyen, aki a nagyszerű együttes törekvő munkájában gyönyörködni akar. Az estélyen belépődíj nincs. Az estély költségeit a megjelentek közösen viselik, mely a műsor csekély összegű kötelező megváltásával nyer fedezetet. A műsort pontosan 9 órákor megkezdik. Az estély műsora négy kitűnő egyfelvonásos szindarabból, ének, tánc és magánjelenetből áll. A szereplők között a műkedvelő gárda legjobbjai szerepelnek, kiknek neveihez sok siker fűződik. Az estély szereplői között vannak: Kubán Rózsika, Faragó Érna, Konlechner Gizi, Cziaky Baba, Sztaiacs Dusan, Szegedi Rezső, Bizam Géza, Kesztler Rezső, Rosenzweig Jaksí, Kohn Miksa, Csátary Rezső és mások.

Mulatság

Fehér rózsabál. Már csak egy hét választ el a Magyar Nőegylet által a Tiszti Kaszinó összes termeiben rendezendő Fehér rózsabáltól, amely a szezon legkimagaslóbb eseménye lesz. A bált Jörgné-Draskóczy Ilma prologja fogja megnyitni, melyet rózsabál tündéreknek öltözött leányok fognak előadni. Azután két teremben következik a tánc. A meghívók szétmentek már, ha azonban valaki tévedésből nem kapott meghívót, azt naponta 7-5 között a Józsefvárosi Polgári Körben megreklamálhatja. A Fehér rózsabálra rózsaparföm legjobb minőségben Antalóczy Gusztáv drogériájában kapható.

Jelmezbál. Ma este tartja az Erzsébetvárosi Társaskör a Novotny-féle helyiségben álarcos- és jelmezbálját. A rendezőség gondoskodott róla, hogy a közönség mindvégig jól érezze magát. A zenét elsőrendű zenekar szolgáltatja, azonkívül az egyes szünetekben kabaréelőadásokat tartanak. A jelmezversenyben a legszebb három jelmez díjat nyer. Beléptidíj adóval együtt hatvan lei.

A Zeirah leányegylet táncestélye. A Zeirah leányegylet ma este a Ferdinánd-szálló télikertjében műsoros táncestélyt rendez. A műsor este fél-tízkor kezdődik. Beléptidíj száz lei, ifjúsági jegy ötven lei.

Teadélatán. A Szociális Missziótársulat gyárvarosi szervezete e hó 5-én délután 5 órákor a Gyárvarosban műsoros teadélatán rendez, melyre az egylet jóakaróit és pártfogóit tisztelettel meghívja az elnökség. Műsor után tánc.

Farsang utoisó szombatján, február hó 18-án lesz a zöld-fehéreknek, városunk legrégebbi sportegyesületének szenzációsnak ígérkező álarcosbálja. A rendezőség a vigalmi bizottsággal karöltve nanyarányu előkészületeket tett, hogy a TAC-bál méltó befejezője legyen az idei bál évadnak. A meghívókat már kiküldték, de akik tévedésből vagy bármely más okból kifolyólag nem kaptak meghívót, forduljanak a 20.98-as telefonszámhoz. E bálon ott fogják látni városunk elő-

kelőségének színejavát és reméljük, hogy a nagy előkészületek teljes garanciát nyújtanak a bál erkölcsi sikere érdekében.

A Glória-dalegylet farsangi mulatsága. A Glória dalegylet, amely a marosvásárhelyi dalosversenyen első díjat nyert, ebben az esztendőben Segesvárott tervezett dalosversenyen is résztvesz. Hogy a szükséges költségeket legalább részben előteremtse, február hó 21-én a Novotny-féle teremben álarcos és jelmezbált rendez.

A gyárvarosi román nőegylet bálja. A gyárvarosi román nőegylet február hó 12-én a gyárvarosi Vigadó összes termeiben nagyszabású bált rendez. Az éjfeli szünetben román nemzeti táncokat mutatnak be, azonkívül kitüntetik a legszebb román nemzeti jelmezekben megjelent hölgyeket. A bál este kilenc órákor kezdődik.

Divat

A stíluha divatja

Temesvár, február 4.

Letűnt divatok rendszerint nem szoktak feltámadni és ha mégis egy ilyen tünetről adhatunk számot, annak oka nem az elmúlt időkhöz való visszatérés, hanem inkább a válságos anyagi helyzet. Arról van szó, hogy itt a farsang és a bálzó leányok, asszonyok nem tudják előteremteni a költséges bál toalettkehez szükséges anyagot, a brokátot, pazar bányonyokat, arany és ezüst kelméket. Így került újból elő sok hiábavaló kísérletezés után a stíluha, amelyet eddig éppen a széles, hosszú, méltóságjelző viselet miatt nem kultivált a hölgyközönség. Csodák-csodája, de a pénztárcájával indokolható, hogy mégis a tüllből, vagy taftból készült stí-

ruha dominálja a báltermetek és a bubifrizurák, charlestonozó leányok épp olyan gráciával viselik, mint elmúlt évszázadok dámái.

A stíluhák a legkülönbözőbb színekben divatoznak és rendkívül ötletes kombinációkra adnak alkalmat. A tüll többnyire dusan huzzák bészerezve, vagy fodrozva. A taftuhákon szívesen alkalmazzák a millefleursszerű ráfestéseket, vagy az arany-ezüst himzéseket. Természetesen, hogy nem mindenkinek felel meg a stíluha, inkább csak a könnyed, lányos egyéniségek érvényesülnek benne és ezért a bubifrizurák táncosnőknek inkább ajánlhatjuk a gyöngy- és brokátuhát — ha győzi az erszényük.

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték bőven alkalmat nyújt Önnek erre

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben:

10 millió lei = 2 millió Kc

2 jutalomdíj á $3\frac{1}{2}$ millió lei = 700.000 Kc

2 nyeresemény „ $1\frac{1}{2}$ „ „ = 300.000 „

2 „ „ 1 „ „ = 200.000 „

1 „ „ $\frac{1}{2}$ „ „ = 100.000 „

és sok nyeresemény á 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lei, azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 Kc stb.

Összesen 115.000 nyeresemény.

285 millió lei = 57 millió Kc
összértékben.

Minden egyes nyeresemény készpénzben és levonás nélkül lesz kifizetve.

Minden második sorsjegy nyer.

A következő huzás 1928 február 15-én.

Rendeljen azonnal az általánosan ismert

Fortuna Bankháznál, Bratislava

Megrendelő lap. (Borítékban küldendő)

FORTUNA BANKHAZNAK, Bratislava, Csehszlov.

Küldjön a február 15-iki huzáshoz

egész sorsjegyet á 800.- lei, fél á 400.- lei, negyed á 200.- lei

Az összeget Önnek a sorsjegy vétele után vagy postátalvánnyal vagy pénzeslevélben átutalom.

I. Név: _____

Hely: _____

Utca, ut: _____

Közgazdaság

MILLIÓS CSÖDKÉRELEM.

Sváb Központi Bank tegnap a temesvári törvényszék esodbíróóságánál zombolyai Reform-malom ellen zenegy millió lei követelés miatt esodbíróóságát nyújtott be. A törvényszék a esodbíróóság kapcsán a tárgyalás február hó tizenegyedikére tűzte ki.

Magyarországot tulhalmozzák külső esonajánlatokkal. Budapestről jelentik: Magyarországot, mely eddig rendkívüli hitelt élvezett a külföld részéről, most újabban ismét elhalmozik a legnagyobb amerikai pénzügyintézetek olcsó hitelajánlatokkal. Jelenleg Budapesten tartózkodik a newyorki Goranthy Trust két alelnök továbbá a híres Morganeég igazgatója, akik olcsó hitelek ajánlata fel a magyar magánbankoknak. Így például egyik nagy takarékpénztárnak egymillió dollárt hajlandók hitelt lezárni és megelégednének öt százalékos körüli kamattal is. A magyarországi rendezett viszonyokra és a külföld határtalan hitelére élénk fényt vet egy newyorki távirat is. Dszerint Mesemerei and Co. és Strupp and Co. ma becsátják jegyzésre kilenvennyolc és háromnegyed kibocsátású árfolyamon a budapesti Angol-Magyar Bank nyolcadfél százalékkal kamatozó, harmincöt évi törlesztésű másfélmillió dolláros kölesönkötvényeit.

Négymilliárdos passzívával zárta a német külkereskedelmi mérleg. A német hivatalos statisztika szerint a 1927. évi külkereskedelmi mérleg négymilliárd márka passzívával zárult. A jelentés szerint a stabilizáció óta nem volt Németországnak ilyen kedvezőtlen külkereskedelmi mérleg. A stabilizációt követő évben (1927) amikor Németország gazdasági helyzete különösen kedvezőtlen volt, csak 3,5 milliárddal volt passzív a külkereskedelmi mérleg, 1926-ban alig 200 millió hiány volt. A hivatalos kompendium szerint azonban az utóbbi hónapokban javuló tendenciát mutat a német külkereskedelmi fejlődés úgyhogy az 1928-as kilátások sokkal jobbakk az előző évi eredményénél.

Csehszlovákia és a be- és kivitelkorlátozások leépítése. Prágából jelentik: A csehszlovák kormány esodbi bizonyos fenntartásokkal csatlakozik a genfi konvencióhoz, amely a kiviteli és behozatali korlátozások leépítését tűzte ki céljául. A csehszlovák fenntartások a kivitelnél enkorre pára, szénre, ócskavasra és gömblára vonatkoznak, míg az import terén a bor, gyufa és az autó korlátlan behozatalához nem akar fenntartás nélkül hozzájárulni a csehszlovák kormány.

Általános bankkamatláb-redukció Európában. A francia bankok a kamatlábat 4%-ról 3%-ra szállították le. Ezzel elérték azt, hogy a hadviselt államok közül Franciaországban a legalacsonyabb a kamatláb. Használó kamatláb van Svájcban, Svédországban és az Egyesült Államokban. Ennek hatása alatt néhány nap múlva Anglia és Németország is le fogja szállítani a kamatlábat.

! Teljes garanciát nyújt !

Próbírdetések

ELŐFIZETŐINK ebben a rovatban az utolsó előfizetési díjnyugta felmutatása ellenében február havában egyszer díjmentesen közölhetnek egy szöveg terjedő apróhírdetést.

ELVÁSÓINK, akik nem előfizetői annak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy február havában szintén tíz leírt kapnak egy tíz szöveg terjedő apróhírdetést, ha az alábbi elvényt naponta kivágják és tíz egymásután következő sorszámmal átírt szelvényt beadnak a kiadóhivatalba.

ELŐFIZETŐINK ezenkívül minden héten egyszer tíz leírt közölhetnek egy tíz szöveg terjedő apróhírdetést a rovatban február havában, előfizetői nyugta felmutatása ellenében.

ALLASKERESŐK részére egy apróhírdetés ára **husz lei**.

XXIV. A Déli Hírlap sz. apróhírdetési szelvénye.

Levelezés

Kedvű fiatalember leveleznél szép és intelligens leányokkal. Angol levelek előnyben. Levelek „Levelezés” jellegre a kiadóba kéretnek (337)

Rentabilis, „Csak az otáron keresztül” jellegre levelek vannak a kiadóban.

Lak

Iszta, cs nosan butorozott szobát, lehetőleg az Erzsébetvárosban azonnal keresek. Cimeket „Iszta” jellegre a kiadóba kérek.

Butorozott utcai szoba furdoszobahasználattal villamos megálló mellett azonnal kiadó. Cim a kiadóban. (340)

Iszta, csinosan butorozott szoba furdoszoba használattal azonnal kiadó. Józsefváros, Hunyady-ut 5, II. em., 17. (347)

Izlethelyiség kirakattal azonnal kiadó. Tirol-u. 78. (350)

Modern 3 szobás lakást a Belvárosban május 1-ére keresek. Cimeket a kiadóba bérösszeg megjelölésével „Május 1” jellegre kérek. (110)

Modern 2-3 szobás kertes lakást bármely városrészben május elsejére keresek. Cimeket bérösszeg megjelöléssel a kiadóba „Csendes lakó” jellegre kérek. (110/a)

Belvárosban egy nagyobb lakást keresek május elsejére bérbe. Cimeket „Tiszta lakó” jellegre a kiadóba kérek. (110/b)

Különbejárattal csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Tirol-utca 78. (350/a)

Elutazás miatt kétszobás modern lakásom, centrumban teljes berendezéssel azonnal átadó. Cim a kiadóban. (357)

Adás-vétel

Eladó sügösen kétszobás új ház, kedvező fizetési feltételekkel. Rónác, Kiss Ernő-u. 4. (312)

Singer szabógép és egy női tavaszi kabát eladó. Bach II., Baross-u. 2. (348)

Megvételre keresek finomkivitelű, komplett női utcai bőr necesszárt. Cimeket árjelöléssel a kiadóba kérek „Finom kivitel” jellegre. (263)

Különféle

Mindenféle fehérnemű javítást olcsón vállalkunk. Cim: Tirol-utca 105. (349)

Ha szép akar lenni,

használjon **KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben.** Kapható kizárólag **KULKA Emil** városi gyógyszerárjában, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

Azonnal

ér el eredményt, ha a Déli Hírlap apróhírdetése között hirdetsz

Szerelem a vérpadon túl

A Déli Hírlap regénye a parasztlázadások korából

53

A püspök felkelt és kíséretével megindult a püspöki palota felé, ahol akorára már megterítették a vasárnapi ebédre. A bíróság is visszavonult. Csak a nép nem mozdult. Mindenki az emelvény közelébe tolongott, hogy jól megnézze magának a kovácsot, akiben már nem volt semmi egész esont, de még mindig nem halt meg. Az idő már késő délutánra járt, amikor kiszállott belőle a bűnös lélek.

A hóhérlegények azután kivették a hullát a szerkezetből és azt a város végére vitték, ahol a szemétdombra dobták a kóbor kutyák martalékául.

A bányatelep népe azzal a tudattal indult hazafelé, hogy egy nagy gonosztevő elvette méltó büntetését.

Másnap reggel a várbeli katonák kapott parancs értelmében megjelentek a kovács elhagyatott háza előtt és azt földig rombolták. A püspök ur parancsa értelmében ezen a helyen nem volt szabad többé házat emelni, hanem keresztet kellett oda állítani.

Nemsokára újból elfjött a bányatelepre a vizsgálóbiztos, akit két bíró kísért. Azért jöttek, hogy Rafael mester fölött ítélkezzenek. Az ítélet így szólt:

— Rafael mester bűnösnek találtott a lázításban és fegyverforgásban. Különös kegyelemből azonban élete meghagyatik és csak a keze vágatik le. Az ítélet végrehajtása holnap történik a leégett templom előtti téren.

Amikor a katonák és a bányászok meghallották az ítéletet, esapatosan keresték fel a vizsgálóbiztos, akit arra kértek, hogy ha már le kell vágni Rafael mester egyik kezét, ugy vágják le a balt, ne a jobbat.

— Miért? — kérdezte tőlük csodálkozva a vizsgálóbiztos.

— Azért, mert a jobb kezével mu-

tatja az embereknek a betűvetést, a mit mi is szeretnénk tőle megtanulni.

— Legyen meg a kívánságtok, — jelentette ki a vizsgálóbiztos.

Másnap a templomtér előtt megtörtént az ítélet végrehajtása. Rafael mesternek le kellett térdelnie és a bal kezét egy fatöngre tenni. Az egyik katona kezében megvillant a kard és a kéz elvált a kartól.

A levágott kart Zsigmond feleser kötözte be.

A vizsgálóbiztos akkor kijelentette Rafael mesternek:

— Most elmehetsz Isten hírével, amerre akarsz.

A fájdalomtól gyenge hangon válaszolt az:

— Nagyuram, ha megengeded, itt maradok a faluban tanítani.

Ez ellen nem volt senkinek sem kifogása. György intézkedett — részben saját emberségéből, részben katonái kérésére tette ezt —, hogy Rafael mester egyelőre a várban kapjon elítélést és lakást, ahol Zsigmond feleser is kezelje, hogy a csonka keze beheggedjen.

Az ítélet végrehajtásánál a nép közül nem volt jelen senki. Nem akarták Rafael mester szenvedését látni. Hiszen a katonáktól annyi jót hallottak felőle, hogy fájt volna nekik látni kezének levágását.

A salzburgi püspök rendeletére még a nyáron egész esomó építőmunkás jött a bányatelepre. Megkezdték az elpusztult templom, valamint az apátság újraépítését. A püspök kívánsága volt az is, hogy a telepen apácakolostor is épüljön. A püspök ur a magából adta a pénzt az építkezéshez és rendeletére erre a célra fordították azokat az aranyokat is, melyeket Schmidthannestól elkoztak.

— A gonoszul szerzett pénzt, — mondta a püspök — jámbor célra kell

fordítani, hogy a bűn jóvá legyen téve.

Egy év múlva készen állott a templom, az apátság és az új apácakolostor. A kanonok urak visszaköltöztek és élükre a püspök ur új apáturat nevezett ki.

A klastromot jóságos apácák foglalták el. Egy éjszaka a kapusapáca arra, ébredt, hogy valaki zörget a kopogót.

— Ki az? — kérdezte a kapu nyílásán keresztül.

— Egy vezekelni kívánó lélek, — felelte egy szomorú női hang.

Az apáca nem kérdezte tovább, hanem kinyitotta a kaput ezekkel a szavakkal:

— Lépj be, kedves testvérem.

A jövevényt elvezette a főnökhöz, aki éppen akkor hagyta el kemény fekhelyét, hogy hajnali ájtatosságra menjen a kolostor kápolnájába. A főnök sem kérdezte az új jövevény nevét, hanem adatott neki apácaruhát és sajátkezüleg borította a fejére a fátyolt. Falubeli emüerek, akik később a templomban láttak egy magas növésű apácát, aki mindig a legalázatosabban és legmélyebben hajolt meg Isten oltára előtt, azt sutogták egymásnak:

— Nézzétek, visszatért Magdolna és apáca lett belőle!

Az ujonnan felépült templom ünnepélyes felszentelése pünkösöd utáni esütörtökre volt kitűzve. Maga a püspök ur jött el Salzburgból aranyos hintóján, hogy a templomot felszentelje. Kíséretében volt számos pap, magasrangú katona és sok-sok zsoldos katona.

Mikor a várbástya toronyőre jelt adott, hogy észrevette a püspök közeledését, a várbástyán elsütötték az összes tarcokokat, a templom tornyában pedig megszólalt valamennyi harang.

Az apátság kanonokjai, a kolostor apácái, György lovag és a várbeli katonák, valamint az ájtatos nép körmenetben vonult az egyházfejedelem elé, akit aztán hozsánnázva kísérték a virágokkal diszitett új templomig.

Az ünnepélyes felszentelés után következett az első nagymise, melyet a püspök mondott nagy papi segédlettel.

Délután tartották az új templomban az első esküvőt. A menyasszony Beatrice volt, a vőlegény Ander. Az ifjú pár mögött állott György lovag és oldalán egy öreg ember, Ander apja, a volt bányász, aki már régóta ott lakott a várban.

A fiatalok frigyét a püspök áldotta meg mondván:

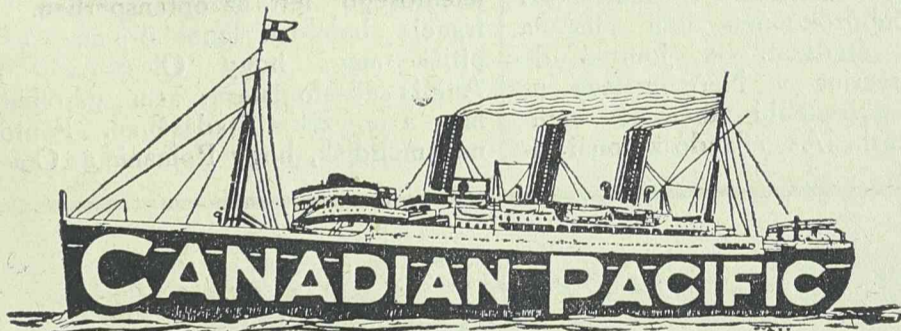
— Szeressétek egymást és féltsétek az Istent!

Este nagy lakoma volt. A püspök ur a telepen a nép számára ökröt süttetett és bort veretett esapra. A várban gazdagon terített asztal körül ült a nász nép és vigan mulatozott. Mikor aztán vasárnap a püspök ur visszatérőben volt Salzburgba, György lovag mély meghajlással állott a diszhintó mellett és ezt a kérelmét adta elő:

— Püspök uram, atyám, arra kérem, mentsen fel már engem a szolgálattól és sokévi hűséges szolgálatom jutalmául adja meg nekem azt, hogy az új várnagy majdan a vöm, Ander, legyen! Én ezental megboldogult feleségem emlékének és leendő unokáim nevelésének akarok élni.

A püspök ur helyeslően, jóakarattal, beleegyezően mosolygott.

— Vége. —

A világ legnagyobb kanadai vasut- és hajóstársasága

Miért örvend a CANADIAN PACIFIC? olyan rendkívüli népszerűségnek?

Mert kitűnő az ellátás. Pompás a kiszolgálás. Rendkívül kedélyes a környezet és mert az „EMPRESS” express gőzösökkel kitűnő az összeköttetés.

ANTWERPEN—CHERBOURG—HAMBURG-ból KANADÁ-ba

közvetlenül, minden átszállás nélkül. A hajó csak 4 napig van nyílt tengeren.

A III-ik osztályban is kényelmes kabinok vannak 2-4 és 6 ágygal.

Csakis a „CANADIAN PACIFIC” vonalain utazik a kívándorló hazájából egészen a kanadai rendeltetési helyéig egyazon vasut- és hajóstársaság oltalmában, annak alkalmazottai vezetésével, a társaság hajóin és vasuti vonalain.

FONTOS! Földműves családok, mezőgazdasági és háztartásbeli női alkalmazottak, akiknek Kanadába szóló kívándorló utlevelük van, minden külön bevándorlási engedély nélkül utazhatnak az év bármely szakában, korlátlan számban.

Egyedül utazó földművesek, vagy mezőgazdasági munkások csak 1928. február hó 15-ike után indulhatnak.

Az ilyen egyedül utazó kívándorlók a Kanadába való bevándorláshoz szükséges engedélyt a „KANADIAN PACIFIC” romániai irodáiban ingyen kaphatják meg, ha jegyüket ezen társaság hajóira és vasuti vonataira váltják.

Lutheránus és rom. kath. vallású németek az ágostai evangélikus, illetve a rom. kath. egyház kanadai egyesületeinek oltalma alatt utaznak.

Örizzkedjék tehát ismeretlen ügyektől és forduljon bizalommal

„CANADIAN PACIFIC” főügynökségéhez

Bucuresti, Calea Grivitei 157 vagy annak fiók-ügynökségéhez Timisoara 10, Str. T. Vladimirescu 24 Mindeneemü felvilágosítás eijmentee!

Déli Hírlap

1928 FEBRUAR 5

LEGUJABB

IV. ÉVF. 28 SZÁM

Megőrült a fogházban egy bankigazgató, mikor megtudta, hogy felesége a letartóztatás miatt öngyilkos lett

Budapest, február 4.

A nemzeti Pénzváltó Banknál a múlt héten nagyarányú szabálytalanságoknak jöttek a nyomára, amelyek következtében — mint megittuk — az ügyészség szigorú vizsgálatot rendelt el. A vizsgálat folyamán a rendőrség több ízben kihallgatta Nádás Lipót igazgatót és Hadinger Adolf igazgató-sági alelnököt. Vallomásuk alapján az ügyészség a múlt héten elrendelte, hogy mindkét bankférfiut házi őrizetben tartják.

Ujabbán olyan súlyos adatokat derített ki a vizsgálat, hogy az ügyészség utasítására tegnap letartóztatták Nádás Lipótot és Hadinger Adolft s midkettőjüket az ügyészségi fogházba szállították.

Stein igazgató és Pajzs dr. intézeti ügyész házi őrizetét az ügyészség megszüntette. Nádás letartóztatása különösen tőzsdei körökben nagy feltűnést keltett. A letartóztatott bankigazgató hat év előtt a nagy tőzsdei konjunktúra alkalmával alapozta meg karrierjét, amikor merész spekulációival nagy összegeket nyert a tőzsdén. Szerencséskezű embernek ismerték és ezért a Hermes Bank meghívására elvállalta ezen intézet igazgatását. A múlt esztendőben a Nemzeti Pénzváltó Bank igazgatója lett. Tőzsdei manőverei az utóbbi időben rosszul sikerültek és a veszteségeket különböző szabálytalanságokkal igyekezett palástolni. Nádást Király utcai lakásán tartóztatták le. Feleségét a letartóztatás súlyosan megrendítette, idegrohamot kapott és oly zavartan viselkedett, hogy rokonai állandóan ügyeltek rá. Délelőtt egy pillanatra kiment a szobából, a fürdőszobába osont, amelyet magára zárt.

A fürdőszoba ablaka a világító udvarra nyílt és ezen keresztül a szerencsétlen nő a negyedik emeletről le vetette magát. Az asszony feje teljesen szétloccsant, gerince eltörtött úgy, hogy szörnyethalt.

Eladó

közel a Petőfi-csárdához (Csurgay-u. 2.)
2 hold föld (1 hold termő lucernával)
3 szobás lakás, istálló, disznóól
és melléképületekkel kedvező fizetési
feltételekkel. Érdeklődni:

Belváros, Begabalsor 20,
magas földszint, ajtó 3. (353)

Holttestét a törvényszék bonctani intézetébe vitték. A tragédiáról Nádás védője, Sándor László dr. a fogházban értesítette Nádást. Az ügyvéd természetesen kiméletesen igyekezett közölni Nádással felesége halálát és ezért azt mondta neki, hogy az asszonyt szívvelhűdés érte. Amikor Nádás értesült felesége hirtelen haláláról, elájult, majd mikor magához tért görcsösen zokogni kezdett. Sándor László a fogházirodában beszélt vé-

dencével, akit azután visszakísértek cellájába. Itt

Nádás hirtelen kiabálni kezdett, nekirohant a falnak és fejét egészen összeszebezte.

A szerencsétlen embert nem sikerült megnyugtani és azt hiszik, hogy a letartóztatása, valamint felesége tragikus halálával járó izgalom elvették az esztét. Valószínű, hogy a rabkórházba szállítják, hogy orvosi megfigyelés alatt tarthassák.

Három jegyzék

érkezett a Népszövetséghez a kisántantól a szentgotthardi incidens ügyében

Temesvár, február 4.

A kisántant államai a szentgotthardi fegyvercsempészség ügyében átadták külön-külön jegyzéküket a Népszövetség titkárságának. A három jegyzék lényegesen különbözik egymástól. Románia megállapítja, hogy konfliktus nem forog fent és senkit sem kíván vádolni. A csehszlovák kormány jegyzéke felhívja a Népszövetséget, hogy gyakorolja jogait ebben az ügyben. A jugoszláv jegyzék közérdekűnek mondja, hogy a nemzetközi fórum az ügyre világosságot derítsen. A nemzetközi sajtó különbözőképpen ítéli meg a jegyzékek átadását. A Journal de Geneve szerint a Népszövetség az ügyet a legközelebbi tanácsülés napirendjére tűzi. Az állandó katonai ta-

nácsadó bizottság jelentésének és javaslatának a birtokában a tanács szótöbbséggel fog dönteni, vajjon célszerűnek tartja-e a vizsgálat elrendelését, vagy sem. Ha igen, úgy megadja majd az utasításokat a magyarországi ellenőrző bizottságnak az eljárás lefolytatására. A bizottság elnöke Clive angol tábornok lesz. A Petit Parisien szerint a jegyzék átnyújtása azért késett, mert Titulescu előbb Mussolinival akart tárgyalni. Olaszország állásfoglalása ugyanis döntő jelentőségű lett az optánsperben. A francia baloldali lapok örömmel állapítják meg, hogy Olaszország és Anglia állásfoglalása sem gátolhatta meg a jegyzékek átadásában. Fontosnak mondják, hogy Románia az Olasz-

országához fűződő kapcsolatai ellenére mégis csatlakozott a kisántant lépéséhez. A Populaire felveti a kérdést, vajjon azt jelenti-e ez, hogy Titulescunak nem sikerült megnyerni az optánsperben Mussolini támogatását, aki a magyar nagybirtokosokat pártolja. A Newyork Herald szerint a népszövetségi tanács helyzete rendkívül súlyos.

Szendrey március közepén kezdi meg a temesvári magyar színiidényt

Temesvár, február 4.

A város állandó választmánya tegnap délutáni ülésén foglalkozott a színház játszási beosztásával. A krajovai társulat vendégjátéka február 19-én befejeződik. Február 20 és 29-ike között a színházban különböző kiegészítési munkákat végeznek. Közben egy-egy estére a színházat a Temesvári Magyar Dalárda és a Doina román dalegyesület kapják és pedig február 23-án a Magyar Dalárda műkedvelői játszanak, február 25-én pedig a Doina rendez estét. Február végén bevonul az új színházba S u n d t Pál német színgazgató bécsi társulata, amely március 15-ig játszik. Március 16-án Szendrey Mihály magyar társulata kezdi meg játékaikat, és azokat március 31-én fejezi be. Április elsején ismét román társulat kapja meg a színházat és pedig újra a krajovai társulat. A krajovai színelemek május elejéig játszanak, amikor megtörténik a színház nagyszabású ünnepélyes megnyitása. Ennek programját nemsokára megállapítják. A színház ünnepélyes megnyitása után megint a magyar színtársulat lesz a színház.

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második árban a harmadik bankjegyet középkeresésként.

Zürichben a lei 3'19 Párisban 15'65

Temesvári magánárfolyamok 1928 február 4-én reggel:

Angol font: 795'50—796'00—797, dollár: 163—163'25—162'75,
dinár: 2'88 külföldi, 2'83 belföldi, 2'83 effect, hollandi forint: 65'90
66'00—66, francia frank: 6'43—6'45—6'50, olasz lira: 8'66—8'67—8'70,
cseh korona: 4'85—4'86—4'73, német márka 39—39'05—39—, osztrák
schilling: 23'02—23'05—23'05, magyar pengő: 28'60—28'65—28'70, svájci
frank: 31'42—31'46—31'50.

Terményárak:

(Dengi és Kleimann gabonabizományos cég árai.)

Buza 840, rozs 000, takarmányárpa 620, sörárpa 720, tengeri 590,
tengeri március és áprilisra 630, zab 680, bab 730, burgonya 2,40, korpa
570, lóhere 40 lei. Irányzat változatlan.

Meghívó.

•••

A timisoarei ipari munkaadók szindikátusa 1928 február hó 5-én vasárnap este 8 órakor az iparos székházban, I. ker. Str. Eugen de Savoya No. 20. sz. alatt

táncal egybekötött
műsoros családi estélyt

rendez,

melyre t. tagjait és b. családját,
valamint n. b. vendégeit ez uton
tiszteléssel meghívja.

A rendezőség.

(346)

Eminet-Rugescu

képkiallítása
a Cioban-palotában

Egész nap nyitva ■■■ Belépődíj nincs

Felolós kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a Helicon Bánati nyomda részvénytársaságnál, Timisoara.